

EESTI KINDLUSTUS LEHT

**Detsember
1938**

**EESTI KINDLUSTUSTEGELASTE
ÜHINGU
VÄLJAANNE**

KINDLUSTUSTEGELASE KÄSIRAAMAT

ELUKINDLUSTUS

Sisukord:

Saateks

I Kindlustuse põhialuseid.

Mis on kindlustus. — Ettenägelikkus ja kindlustuskaitse. — Kindlustuste liigitelu. — Elukindlustuse väärtus. — Elukindlustus ja kokkuvõid.

II Kindlustuskaitse areng ja levik.

Kindlustuskaitse vanal ajal. — Elukindlustus teaduslikule alusele. — Elukindlustuse levik. — Elukindlustuse areng Eestis. — Kindlustusseltside ühingu. — Kindlustustegelaste organiseerimine.

III Elukindlustuse alused ja tehnika.

Suremusstatistika ja suremustabelid. — Suremus elukindlustuspreemia alusena. — Kapitaliprotsentide mõju elukindlustustegevusele. — Ärikulud elukindlustuspreemias. — Ülejääk ja selle kasutamine. — Riskide valik. — Mida peetakse silmas riskide hindamisel. — Edasikindlustus. — Kindlustusasutiste seadus. — Kindlustusseltside arvepidamine ja aastaaruanne.

IV Elukindlustuse üldtingimused.

Üldmäärused. — Kindlustuslepingu sõlmimine ja seltsi vastutuse algus. — Preemiade tasumine. — Tähtjaks preemiade tasumatajätmise tagajärjed. — Kindlustuse lõpetamine ja muutmine. — Poliisilaenu. — Valeandmete tagajärjed. — Seltsi kohustuste piiramine. — Kindlustustasude väljamaksmine. — Kasust osasaamine. — Tulumaksu soodustus elukindlustusvõtjatele. — Elukindlustuse enneaegne raugemine ja vahendeid selle ärahoidmiseks.

V Esindaja isik.

Isiku tähtsus hanketööl. — Käitumine ja esinemine. — Seltskondlik suhe. — Kannatlikkus. — Millest sõltub edu.

VI Kandidaatide leidmine.

Kellest saab kindlustusvõtja — Organiseeritud kandidaatide hankimine. — Kandidaate ajalehe andmetel. — Kandidaatide korrastus. — Beltööd kandidaadi külastamiseks. — Eellähenemine. — Külastamisaja ja -koha valik.

VII Hanketöö põhialuseid ja müügitehnika.

Elukindlustuse müük. — Inimestetundmine. — Inimese iseloom. — Kuidas esile kutsuda elukindlustusesoovi. — Elukindlustuse võtmise eripõhjusti. — Kindlustustarbe analüüs ja kindlustuskava. — Esimene kontakt kandidaadiga. — Põhjendamine. — Mida ütlete ja kuidas ütlete. — Kas sõlmida leping esimesel või järgneval külastusel. — Esimene sissemaks. — Arstlik läbivaatus ja poliisi väljamüümine. — Edaspidine side kandidaadiga. — Side kindlustusvõtjaga. — Hanketöö ühenduses inkassoga. — Juurekindlustus.

VIII Hankevahendeid ja abimaterjale.

Kindlustustarbe selgitamine kulude arvestuse abil. — Näiteid kindlustamiskava koostamiseks. — Väiteid ja vastuväiteid. — Vanaduse ja terviserikke kuupensionimäärade tabel.

Raamat sisaldab 168 lhk. tihedat teksti heal paberil ja maksab ainult 60 senti; kalingurköites luksuspaberil kr. 1.25.

Kõigile, kes raamatu hinna saadavad rahas või postmarkides Eesti Kindlustustegelaste Ühingu, neile saadetakse raamat postikuludeta koju kätte.

EESTI KINDLUSTUSTEGELASTE ÜHING.

Aadr.: Tallinn, postkast 18.

Posti jooksev arve 598.

EESTI KINDLUSTUSLEHT

Nr. 6 (17).

ILMUB 6 NUMBRIT AASTAS

1938.

Sisu: *Aasta vahetusel. — Hankemees rahvusliku kapitali kasvatajana — K. Saaret. — Eesti elukindlustuse areng 1937. a. — E. Kandre. — Kindlustamata varandused. — Kõnelege lihtsalt! — Võistlus. — Jõululaupäevane suusaretk. — Hankemehe kodukool. — Hoiukassaraamat ja elukindlustusepoliis. — Õpetlik jutt... — Aforisme kindlustusest ja hanketööst. — Õnnetuste kroonikat. — Varia.*

AASTA VAHETUSEL.

Ainult mõni lühike päevake lahutab meid veel uuest aastast. Eks ole siis jälle käes aeg, mil on tarvis endale aru anda selle kohta, mida möödunud aasta on toonud, ja teha tulevikuplaane uueks aastaks.

Mõndagi on igal inimesel põhjust meele tuletada sellest, mis aasta jooksul on juhtunud, olgu eraelus või töös ja ametis. On olnud igaühel rõõmsaid ja kurbi päevi, nurjumisi ja kordaminekuid. Veel rohkem kui teised inimesed peaks aastavahetusel kindlustustegelane mõttesse jääma ja küsima endalt, mida on võimalik olnud saavutada möödunud aastal ja mida tuleks teha tuleval.

Miks meie arvame, et just kindlustusmehes peaks aastate tulek ja minek äratama sügavamaid tundmusi kui teistes inimestes? Sellepärast, et kindlustusmees selgemini kui teised tunnetab aja kiiret voolamist, kuna ta oma igapäevases töös alatasa puutub kokku küsimustega, mis tema mõtteid juhivad sellele. Kindlustusmehel tuleb ju alatasa oma töös korrata: Ärge elage ainult tänasele päevale, vaid mõtelge ka tulevikule! Kindlustusmees, kas ta pakub tulekindlustuse-poliise või elukindlustusi, müüb väärtusi, mis kindlustavad tulevikku.

Üks osa sellest, mis eelseisev aasta — nagu muide küll iga teinegi — enda rüpes peidab, on kindel. Meie võime mõndagi ennustada suurema või väiksema täpipsealsusega. Statistilist^{is} andmete põhjal võime ütelda, et aasta jooksul

on meil oodata umbes 700 tulekahju, samuti võime ütelda, et üle maa on oodata aastast ümmarguselt 15.000 kuni 16.000 surmajuhtumit. Need asjad on kindlad, peagu sama kindlad nagu see, et iga inimene ükskord surema peab. Aga on teisi asju, mis sugugi kindlad ei ole, mis aga igale üksikule on veelgi suurema tähendusega kui eelpoolnimetatud üldised töed või teadmised. Kas tuleõnnetus ei juhtu minu majas, kas nende 15.000 surnu hulka tuleval aastal äkki ei kuulu viimati ka mina? Noh, need on sünged mõtted, mis siiski ei tarvitse tumestada meie vaadet tulevikku. Tuleõnnetus või mõni teine õnnetus aineliste varadega — nendest aitab kindlustus üle kaotatu täieliku asendamisega, muidugi, kui oleme kindlustuskaitse osalised. Aga meie elu? Jah, kui keegi surema peab, siis ta peab. Surma kui niisuguse eest ei saa kaitsta ükski kindlustus. Ei saa teha etteheidet perekonnaisale: miks ta suri, miks ta jättis oma hoolealused abitusse seisukorda? Elu ja surm pole meie enda teha, pole meie enda valitseda! Aga elust ja surmast olenevaid majanduslikke kaotusi saab samuti pehmendada kindlustuskaitse varal. Niisugused on mõttekäigud, mis on iga kindlustusmehe A ja O. Niisuguste mõttekäikudega puutub kindlustusmees iga päev kokku. Mis ime siis, et tõsine kindlustusmees suhtub inimesesse ja elusse, saatusse ja tulevikku sügavamate ja tõsisemate tundmustega kui keskmine inimene.

Aga kui asi nõnda on, eks pea siis iga kindlustusmees endalt küsima: Kas ma olen möödunud aastal kõik teinud, et seda põldu, mis mulle harida antud, õieti harida? Eks pea iga kindlustusmees peatuma hetkeks ja endalt küsima: Kui palju olen ma möödunud aastal korda saatnud, et kindlustuskaitse, mis on õnnistuseks niihästi igale inimesele üksikult kui ka kogu ühiskonnale tervikuna, võiks levida ikka rohkem ja rohkem? Kui suured on minu tegelikud tulemused kindlustuskaitse levitamisel? Mitu kindlustusettepanekut olen ma aasta jooksul oma seltsile saatnud? Mitu poliisi olen ma välja müünud? Kas ma võin oma töötagajärgedega rahul olla? Mida pean ma tegema, et tuleval aastal saavutada suuremaid tagajärgi?

Saavutada suuremaid tagajärgi! Ükskõik kui palju inimene ka ei oleks juba korda saatnud, tema edasipüüdlik vaim ei taha leppida juba saavutatuga. Ületada teisi ja ka iseennast, see on iga edasipüüdliku inimese juhtlause. Tänavu suuremaid tagajärgi kui möödunud aastal! — see on lipukirjaks, mille all kindlustusmees elab täisväärtuslikku, pingelist ja rahuldustpakkuvat elu. Mitte asjata! Selleks kohustavad kindlustusmeest mitu tähtsat seika. Kindlustusmees teeb seda esiteks

o m a k a a s i n i m e s t e p ä r a s t !

Kindlustusmees teab, et kindlustuskaitse pakkumisega, eriti elukindlustuskaitse pakkumisega, ta hoiab eemale häda ja viletsuse nii mitmest perekonnast, kui mitut perekonnatoitjat ta on suutnud veenda kindlustuse tarvilikkuses.

Kindlustusmees teeb oma tööd

o m a s e l t s i p ä r a s t !

Ta teab: tema selts on võtnud teda oma esindajaks selle lootusega, et ta on valmis täitma auga temale ettenähtud kohta seltsi kaastöölise ridades. Selts

Hankemees rahvusliku kapitali kasvatajana.

K. SAARET.

Mida kaugemale jõuame oma majanduslikus ja kultuurilises arenemises, seda selgemini tõusevad meie silme ette sihid, millede poole on õige ja tark püüda. Lahendamist nõudvate silmapilgu ülesannete hulk kasvab ja mitmekesisub küll järjest, sest majanduslike võimaluste avardamisega ja kultuuri tõusuga elu muutub ju aina mitmepalgelisemaks, ent kõigi meie teotsemiste ja korraldamiste juures hakkab juba tunduma nagu vabanemist juhuslikkusest ning ikka kindlamalt ja kindlamalt sihivõtmist igapäevasusest kõrgemal seisva ja kestvama eesmärgi poole. Ja eesmärgiks on eesti rahva parem tulevik.

Eesti rahvas peab saama majanduslikult tugevamaks, märksa tugevamaks kui praegu; kultuuriliselt peame jõudma välja teiste rahvaste varjust ning hakkama kord ka ise inimkonna vaimuvara aitu jõudumööda rikastama. See on programm, mille nimel maksab tööd teha, ja kui tarvis, siis võideldagi. Seda programmi võime aga õigusega nimetada

rahvuslikuks, ning igaüks, kes omal tööalal selle hääks jõudu pingutab, on kaheldamatult rahvuslane selle sõna parimas mõttes.

Eesti majanduslik areng iseseisvuse ajal on olnud ilmne. 20 aastat tagasi alustati õieti mittemillestki, kuid nüüdseks on ometi nii mõndagi juba saavutatud. Edasine areng peab aga veel tunduvalt kiirem olema meie kõigi huvides; see on igale majanduslikul alal tegutsevatele eestlasele ja igale eesti ettevõttele ja asutusele otse rahvuslik ülesanne, kiirendada Eesti majanduslikku progressi.

Üks tähtsamaid eeldusi selleks, et meie majandus võiks hakata kiiremalt eduteed sammuma, on eesti rahvusliku kapitali tugevdamine. Kuhu me ka ei vaataks, igal pool kisendavad tuleviku seisukohalt tähtsadki ülesanded ja hääd üritused kapitali järele. Meil on aga oma rahvuslikku kapitali alles vähe ning nõnda peavadki paljud hääd algatused jääma paremaid aegu ja võimalusi ootama.

---

on õigustatud ootama seda, et iga mees oma jõu ja võimete kohaselt püüab olla oma kohal p a r i m.

Ning lõpuks: Kindlustusmees teeb oma tööd ka
i s e e n e s e p ä r a s t!

Ainult hästi tehtud töö ja tingimusteta täidetud kohustused võivad inimesele tuua rahuldust. Kui eelmise aasta tulemused pakkusid rahuldust — on hea! Kujunegu eelseisva aasta tulemused niisugusteks, et nad pakuksid veel suuremat rahuldust, nii moraalset kui ainelist.

Vaadakem siis asja kust küljest tahes, kas oma kaasinimeste, oma seltsi, või ka iseenda seisukohalt — ütelda võime ikka ainult ühte: uuel aastal uue jõuga edasi! Rohkem kindlustusettepanekuid, rohkem väljamüüdnud poliise, rohkem ainelist tulu oma tööst ja rohkem kõlbelist rahuldust teadmisest, et oled seisnud mitte üksi iseenda ja oma seltsi teenistuses, vaid oled seejuures rakendunud ka kindlustusaate levitamise teenistusse, mille lõppeesmärgiks on kindlustunnet ja kasu pakkuda kogu ühiskonnale. Need olgu soovid, mida uueks aastaks soovib igale kindlustusmehele „Eesti Kindlustuslehe“ **Toimetis.**

Võõrkapitali abil saaksime muidugi täna nii mõndagi korda saata, kuid sellele teele asudes müüksime võõrastele maha oma tuleviku, sest võõrkapitali taga seisab võõras vaim ja võim, mis pahatihti ei tunne muud huvi kui saada oma kapitalilt võimalikult suuremat kasu. Võõrkapitali osatähtsus meie majanduses on niigi juba küllalt suur. Selle osatähtsuse kahanemine saab aga loomulikult toimuda ainult nõnda, et kasvab ja saab võimsamaks meie oma rahvuslik kapital.

Rahvusliku kapitali loojaina ja valitsejaina on igal maal tähtsat osa etendanud ka kindlustusseltsid, eriti aga just elukindlustusseltsid. Elukindlustusseltsid oma esindajate kaudu teevad inimestele selgeks tulevikupäevade eest hoolitsemise vajaduse. Esindaja läheb inimese juure, veenab teda kogumise tarvilikkuses elukindlustuse näol ning inimene hakkabki ebaproduktiivseid kulutusi kokku tõmbama, et koguda endale vanusepäeviks ja kaitsta aineliselt perekonda oma surma korraks. Esindaja ei lase teda ka kord alatud kokkuhoiu ja kogumise teelt kõrvale minna, vaid läheb tarviduse korral edaspidigi tema juure koju ja toob säält kaasa preemia. Elukindlustusselts on siis aktiivne järjekindlale kogumisele õhutaja ja kaasaaitaja ning kapitalide koondaja. Ilma säärase elukindlustusseltside intensiivse selgitustööta ja aktiivse kogumise korralduseta oleks rahvuslikku kapitali paljudes maa-des märksa vähem kui praegu ning rahva jõukuski sellest tingituna oleks kindlasti väiksem.

Elukindlustusseltside töö tagajärjel kogu rahva hulgas koondub nende valitseda preemiatagavaradena siis ka väga suuri summasid ning on aina loomulik, et kindlustusselts laiade rahvahulkade käest oma hoole alla kogutud kapitali vallitseb selles vaimus, mida nõuavad samade hulkade huvid ehk see on —

rahvuslikud huvid. Kindlustusseltside vaimu ja meele ülima rahvuslikkuse nõuet on eriti viimastel aegadel selgelt väljendatud ja on seda väga õigesti põhjendatud just sellega, et ükski muu ettevõtte liik ei koonda enda ümber nii suurt osa rahvast kui kindlustusseltsid. Elukindlustuspoliise on paljudes majades peaaegu igas perekonnas — elukindlustusselts on siin nagu liha oma rahva lihast; ta ei tohi hetkekski kõrvale kalduda oma rahva kõrgemate ja igavikulise väärtusega paleuste teenimisest.

Eesti kindlustusseltside silme ees on samad üldtunnustatud ja kõigutatamatud sihid — elukindlustuse otseste ülesannete kõrval tubli tööga kaasa aidata eesti rahvusliku kapitali suurenemisele ja kõvenemisele, et meie rahvuslik majandus võiks kiiremat edusammu võtma hakata.

Meie peaksime võima paarikümne aastaga tõsta eesti elukindlustusportfelli praegusega võrreldes vähemasti neljakordseks. Portfelli neljakordistumisel oleks meil keskmiselt alles üks poliis iga 10 elaniku kohta ja kogu kindlustussumma tõuseks vahest 150 milj. kroonile ning seda tahta ei ole ometi palju, kui meeles pidada teiste maade veelgi mitu korda kõrgemat elukindlustuse taset. Aga säärasegi portfelli preemiatagavarade summa tõuseb kord 50 miljonile kroonile. Eks see ole võimalus, mis kohustab tööle!

Iga hankemees, kes teeb oma tööd hästi, on kindlustuskaitse levitamise kõrval ka eesti rahvusliku kapitali looja. Iga hangitud elukindlustusega aitab kindlustusmees seega kaasa ka eesti rahvusliku majanduse ülesehitamisele. Ja see kaasabi pole väike. Kes täna näiteks alustab hanketööd ning annab igal aastal kindlustussummalt 10.000 krooni hästi jõus püsivaid elukindlustusi, see võib juba 10 aasta pärast uhkusega ütelda

Eesti elukindlustuse areng 1937. a.

E. KANDRE

Elukindlustusmehed on alati huviga jälginud oma töö tulemuste iga-aastasi kokkuvõtteid „Eesti Statistika“ kuukirja veergudelt, olgugi et need kokkuvõtted on ikka ja alati sisaldanud puudulikke ja vananenud andmeid. Ka möödunud, s. o. 1937. aasta kokkuvõtete avaldamist Statistika büroo poolt on oodata alles 1939. aastal.

Elukindlustustegevuse statistika alal oleme aga nüüd juba veidi edasi jõudnud ning võime riiklikult järelevalve-

asutuselt saada täielikumaid ja värskemaid andmeid meie töö tulemuste kohta.

Toome järelevalve-asutuse poolt tehtud esialgetest kokkuvõtetest tähtsamad andmed, mis iseloomustavad meie elukindlustustegevust 1937. aastal.

Allpool toodud arvud on kõigi kindlustusseltside vastavate arvude kogusummad otsekindlustuse alal. Sise- ja välismaalt saadud edasikindlustusi ei ole arvesse võetud.

	Suurelukindlustus		Väikeelukindlustus		Kokku	
	arv	summa kr.	arv	summa kr.	arv	summa kr.
Kindlustusseis 1. I 1937.	24399	32.220.748.—	13037	3.118.609.—	37436	35.339.357.—
Toodang 1937. a.	5513	6.930.882.—	4469	1.318.494.—	9982	8.249.376.—
Storno 1937. a.	3788	4.364.303.—	3936	911.215.—	7724	5.275.518.—
Sellest surmajuhud . . .	156	271.352.—	11	3.054.—	167	274.406.—
üleelamisjuhud . . .	60	42.084.—	428	42.230.—	488	84.314.—
enneaegne raugemine . .	3572	4.050.867.—	3497	865.931.—	7069	4.916.798.—
Kindlustusseis 31. XII 1937.	26124	34.787.327.—	13570	3.525.888.—	39694	38.313.215.—
Kasv 1937. aastal . . .	1725	2.566.579.—	533	407.279.—	2258	2.973.858.—

Siit näeme, et eesti elukindlustus on 1937. aastal kasvanud ligi 3 miljoni krooni võrra, tõustes aasta lõpuks 38,3 miljonile kroonile. Eelmisel aastal oli aga elukindlustuse kasv ligi 4 milj. kr. Seega oli elukindlustuse tõus 1937. aastal 1 miljoni krooni võrra eelmisest aastast aeglasem, mis oli tingitud toodangu tagasiminekest suur-elukindlustuse osas. Storno (kindlustuste raugemine) oli aga umbkaudu eelmise aasta tasemel.

da, et tema on eesti rahvuslikule kapitalile toonud lisa tervelt 10.000 krooni, sest umbkaudu nii suur peaks selleks ajaks olema tema poolt hangitud kindlustuste preemiatagavara.

Kirjutagem seepärast sügavale oma teadvusse — meie ees seisev töö on väärtuslik ülimal määral ka rahvuslikult seisukohalt.

Kuigi 1937. aasta toodang näitas suurelukindlustuse alal väikest tagasiminekut, ei saa siiski väita, et sel aastal oleks hanketegevuse pinged olnud väiksem. Nüüd võib aga eeldada, et 1937. aasta hanketöö kvaliteet oli üldiselt eelmise aasta omast parem. Samuti võime rahuldustundega märkida, et käesoleval aastal tehakse suurelukindlustuse alal hanketööd veelgi paremini ja veelgi põhjalikumalt. Hanketöö kvaliteedi pidev paranemine aga tähendab meie elukindlustustegevuses tõhusat edusammu.

Elukindlustuse arengu seisukohalt on hanketöö kvaliteedil määrav tähtsus. Kvaliteet-hanketöökse peetakse säärast hanketööd, kus elukindlustuse mõte on kindlustusevõtjale selgitatud põhjalikult ning kindlustus hästi kohandatud tema tõelisele kindlustustarbele ja tema majanduslikule kandejõule. Sel viisil hangitud kindlustused on head ja püsivad kindlustused ning nende kindlustuste võtjad kannavad ka edasi elukindlustuse mõtet.

Elukindlustus ei ole üksnes mitte soovitatav ja tarvilik iga isiku seisukohalt, vaid ta peaks olema otse kohustus oma perekonna ja ühiskonna suhtes.

Ei ole ükskõik, millisesse seisukorda perekond langeb perekonnapea surma korral.

Samuti ka ühiskondlikust seisukohast. Neid hoolealuseid, kelle eest ühiskond peab hoolitsema, on juba nii-kui-nii palju ja nende leib on vilets!

Meie kehv aeg ei võimalda kapitalide kogumist, kuid igal töötajal ja kokkuhoidlikul kodanikul jätkub võimalust oma elu kindlustada.

Jaak Puhk,
kaub.-tööstuskoja esimees.

Väikeelukindlustuste kõrge raugemissageduse peamiseks põhjuseks on pääliskaudne hanketöö. Ei ole ju hästi mõeldav, et väikeelukindlustuste hankija võiks näiteks 200-kroonise kindlustuse puhul selgitada elukindlustuse mõtet säärase põhjalikkusega nagu seda teevad suureelukindlustuse hankemehed. Päälegi tuleb väikeelukindlustuste hankijal tavaliselt pakkuda ainult ühte ja sedasama kindlustusviisi kõigile kindlustuskandidaatidele, vaatamata nende kindlustustarbe erinevustele.

Väikeelukindlustusviisid ise on meil praegu enamikus ka säärase, millede pakkumisel peab hankemees oma töö edukuse huvides jätma elukindlustuse mõtte hoopis selgitamata.

Kui aga väikeelukindlustuse alal rakendada ainult häid kindlustusviise ja hanketööd teha suurema põhjalikkusega, siis võiks sellelgi alal saavutada häid töötulemusi.

Kokkuvõttena võime siiski märkida, et eelpoolkirjeldatud takistusest hoolimata oleme 1937. aastal oma tööpõllul edasi jõudnud ning ühtlasi loonud eeldusi eesti elukindlustuse jõulisemaks arenguks.

Kuidas hanketöö põhjalikkus avaldab mõju kindlustuste jõuspüsimisele, seda

võime kujukalt näha raugemissageduste võrdlusest suur- ja väikeelukindlustuse alal. Suureelukindlustuste enneaegne raugemine oli 1937. aastal 14% aasta keskmisest jõusolevate kindlustuste arvust ja 12% keskmisest kindlustussummast, missugust raugemissagedust tuleb kahtlemata pidada kõrgeks. Hanketöö kvaliteedi paranemise tõttu võib aga järgnevatel aastatel oodata raugemisprotsendi järjekindlat langust. Väikeelukindlustuse alal oli samal aastal enneaegne raugemine 26% nii kindlustuste arvu kui summa järgi. Seega on väikeelukindlustuse juures enneaegse raugemise sagedus poole suurem kui suureelukindlustuse juures. Kui enneaegselt raugenud väikeelukindlustustele lisandada veel surma- ja üleelamisjuhud ning ühe aasta vältel raugenud kindlustuste koguarvu võrrelda jõusolevate kindlustuste arvuga, siis näeme, et iga väikeelukindlustus püsib keskmiselt jõus ainult pisut üle kolme aasta, rõhuv enamik aga rauged enne kolme aasta möödumist, ilma et neil oleks tagasiostu väärtustki. See pilt ei ole enam kuigi rõõmustav. Säärane „väikeelukindlustustegevus“ ei too kellelegi kasu, vaid ainult takistab tõelise elukindlustustegevuse kiiremat arengut.

Kindlustamata varandused.

„Eesti Statistika“ avaldatud kokkuvõtte alusel oli meil 1937. a. (kui jätta riigimetsa põlemised arvesse võtmata) ainelist kahju tekitanud tulekahjusid arvalt 620, ning kahjusumma ca 2 miljonit krooni. Sellest summast langes ümarguselt 1 milj. krooni hoonete ja teine miljon krooni muu vara põlemisest tekkinud kahjule. Tuli hävitas või rikkus linnades ja alevs 111 hoonet ning maal 622 hoonet, seega kokku sai tules kannatada 733 hoonet. Tule läbi kannatada saanud hoonete omanike arv oli 586, missuguses arvus maal asetsevate hoonete omanikke oli 481. Muu vara põlemisest tekkis kahju 711 omanikule, neist maal 585-le.

Nüüd on huvitav, kui paljud põlenud hoonete ja ka muu vara omanikest olid oma varanduse tule vastu kindlustanud, sest selle najal võib ligikaudseid järeldusi teha ka meie tulekindlustuse leviku kohta üldse.

Põlenud hoonete omanikest olid hooned tule vastu kindlustanud

	Linnades ja alevs	Maal
	%	%
1937. a.	88,6	68,6
1936. a.	81,4	68,6
1935. a.	85,0	66,9
1934. a.	85,1	66,0

Põlenud muu vara omanikest olid vara tule vastu kindlustanud

	Linnades ja alevs	Maal
	%	%
1937. a.	30,2	10,9
1936. a.	33,9	9,5
1935. a.	24,7	4,9
1934. a.	30,6	5,6

Selle tabeli arvude najal võib ütelda, et linnades on hoonete kindlustamine tule vastu päris rahuldav. 1937. a. oli neid põlenud hoonete omanikke, kes tulekindlustust tarvilikuks ei olnud pidanud, veel ainult pisut üle 10%. Halvem on aga lugu maal, kus ikkagi ümarguselt $\frac{1}{3}$ põlenud hoonete omanikest pidi ilma jääma igasugusest kindlustustasust seepärast, et hooned olid täiesti kindlustamata.

Kui hoonest siiski enam oli tule vastu kindlustatud, siis muu vara kindlustamine on meil alles päris lapsekingades.

Linnades ja alevites oli põlenud muu vara omanikest 1937. a. ainult 30% tulekindlustusest lugu pidanud, kuna 70% pidi kahjust ainuüksi omal jõul üle saama. Veelgi halvem on aga asi maal, kus ainult 10,9% muu vara omanikke oli tulekindlustuslepingud sõlminud, kuna ligi 90%-il ei olnud varuks mingit tulekindlustuspoliisi.

Ülaloleva tabeli protsendimääradest viimase nelja aasta kohta ei saa välja lugeda ka mingit kindlat märki paremuse poole, sest protsendimäärad üksikute aastatel on väga lähedased üksteisele. Võib-olla ehk ainuüksi muu vara kindlustamise kohta maal võiks oletada tõusutendentsi.

Muidugi — ülalolev statistika käib ainult tulikahju läbi kannatada saanud varanduste omanike kohta ning ei saa ütelda, et just täpselt needsamad protsendimäärad oleksid kehtivad ka nende varanduste kindlustamise kohta, mida tulikahju ei sattunud hävitama. Kuid siin on siiski olemas teatav alus kind-

---

Hankemees!

Sinu ülimalt eesmärgiks olgu kindlustuskaitse viimine sinna, kus seda veel ei tunta ega osata tarvitada.

Sinu esimeseks püüdeks olgu otsida üles kõik need majad ja muud varandused, mis veel ei kannu kindlustusseltsi kaitsvat märki.

Mida suuremale hulgate inimestest Sa juhataid kätte oskuse kasutada oma elujärje hoidmiseks kindlustuskaitset, seda suuremaks õnnistuseks ühiskonnale on Sinu töö.

lustamiseks, kuna kahjude arv on igal aastal olnud ikkagi võrdlemisi suur ning seepärast tohiks küll usutav olla, et ligikaudu samad või vähemalt samasse suurusejärku kuuluvad protsendimäärad on kehtivad ka meie tulekindlustuse leviku kohta üldse.

Selle kõrval — kas varandus on kindlustatud või mitte — on tähtis veel, missuguses väärtuses kindlustus on tehtud, kas täies või ainult osalises väärtuses.

Osalises väärtuses kindlustamisele järgneb tulikahju puhul ka ainult kahju osaline tasumine kindlustusseltsipoolt.

Ja näib, et meil õige palju varandusi ongi kindlustatud kaugelt väiksemas summas kui on nende tegelik väärtus.

Kui nüüd ühelt poolt on teada, et meil on päris suur protsent hooneid ja muust varast koguni rõhuv enamus tule vastu kindlustamata, ja teiselt poolt needki, mis on kindlustatud, ei ole veel kaugeltki kõik täies väärtuses kindlustatud, siis peab küll konstateerima, et tulekindlustuskaitse kasutamine Eestis on alles vägagi puudulik.

Mis võiksid olla selle põhjused?

Põhjusi näib olevat kaht liiki — ühed on tingitud meie üldmajanduslikust olukorrast ja teised baseeruvad kindlustusseltside endi poolt aetaval, täielikku edu mittevõimaldaval kindlustuspoliitikal, ning neil viimastel on vahet suuremgi kaal kui majanduslikel tegureil. Vähemasti ei ole siin õige, kuigi see on hõlpus ja mugav, edu vähesust veeretada ainuüksi meie majandusliku kandejõu nõrkuse ja ebasoodsa kindlustuskonjunktuuri arvele.

Kindlustuspoliitika alal on viimasel ajal välismail (Soomes, Rootsis) tekkinud huvitavaid värskeid mõtteid ja kaalutud uusi suundi, millest nende teostamisel võiks loota kindlustusala arenemisele suurt kasu.

Lähtepunktiks on võetud endastmõistetavana näiv põhimõte, et kindlustusseltsidegi töö peab olema loov töö ning kõigest üldsusele kasutust tööst kui ebaproduktiivsest tuleb loobuda.

Mis on aga kindlustusalal loov töö ja missugust tööd

tuleb siin pidada ebaproduktiivseks?

Loov kindlustustöö on kõik see, millega luuakse juure uut kindlustuskaitset ja mille tulemuseks seega on kindlustamatuse vähenemine. Ebaproduktiivne töö on aga kindlustuslepingute sõlmimine, kui sellega ei tõsteta kindlustuskaitset. Kui tulekindlustusselts kindlustab seni kindlustamata hoone või muu vara, siis teeb ta loovat, produktiivset tööd. Kui aga kindlustusselts teeb tööd ja kulusi selleks, et kindlustada oma seltsis vara, mis seni oli samas kõrguses kindlustatud teises seltsis, siis ei ole sellega vähimalgi määral juure loodud uut kindlustuskaitset. Säärane energia kulutus on üldsuse seisukohalt vaadatuna olnud kasutu; töö on olnud ebaproduktiivne.

Kindlustusseltside säärase hanketöö poliitika vastu, mis ei tee põrmugi vahet tõeliselt produktiivse hanketöö ja rahvamajanduslikult väärtusetu, kindlustuste ületoomise vahel ühest seltsist teise, ongi välismail nurinat avaldatud. Varanduse omanikul peab loomulikult olema õigus kehtiva korra kohaselt seltsi vahetada, kuid kindlustusselts ei tohi oma sihiks seada kindlustusi teisest seltsist üle tuua. Kui iga selts püüab kindlustusi teiselt üle võtta ja oma tegevust sel viisil paisutada, siis on selge, et kogu kindlustustöö raskuspunkt lasub teiste seltside ründamisel ja kord kätte saadud kindlustuste kümne küünega kinnihoidmisel teiste ründajate vastu. See nõuab energiat ja ka kulu ning mõlemad lähevad sel puhul õieti ebaproduktiivseks otstarbeks. Produktiivne, loov töö ei saa siis loomulikult olla kindlustusseltsi ega tema esindajate huvi keskpunktiks.

Nüüdisaegne kindlustustöö ei ole kujuteldav ilma kindlustusesindajateta. Esindaja on see, kes peab kindlustuse tarvilikkust publikule selgitama ning andma kindlustust vajajale asjatundlikku nõu ja abi. Ilma esindajateta ei oleks kindlustusala ialgi niigi kõrgele võinud areneda, kus ta praegu on. Esindaja on uue aja kindlustusseltsi struktuuris vältimatu vahemees seltsi ja publiku vahel. Tarvis on teda ainult rakendada loovale tööle.

Ei ole õige maksta esindajale võrdselt tasu tõeliselt loova

Kõnelge lihtsalt!

Leidub kindlustuskandidaate, kes meelsasti ei taha ajada juttu elukindlustusest ja kes juba lihtsalt kindlustuse nimetuse mainimisel muutuvad ebasõbralikuks, kuna nad omavad eelarvamusi. Peab omama suurt autoriteeti ja häid ning sõbralikke suhteid, kui suudetakse kõige selle kiuste jätkata edukalt kindlustusjuttu.

Ent kui puuduvad niisugused eeldused, siis on mõnikord mõistlikum mitte eriliselt rõhutada kindlustust kui seesugust, vaid kõnelda hoopis erilise rahakogumiseviisist, mis tagab kogujale ja ta perekonnale juba algusest peale julgeolekut. Seejuures on soovitatav, et kõik kindlustustehnilised terminid asendatakse lihtsamate väljendustega. Tuleb rõhutada, et teie pakute erilist kapitalikogumiseviisi, mis juba esimese hoiuse sissemaksmisel garanteerib lõppsumma, mis kogujal sihiks. Seejuures on sel kogumiseviisil veel see paremus, et koguja

---

hanketöö eest ja eba-produktiivse kindlustuste ülevõtmise eest teisest seltsist, vaid on tarvis säärast esindajate töötasu poliitikat, mis sunnib esindajat sinna minema, kus kindlustuskaitset veel ei ole või on seda puudulikult. Ka preemiapoliitika ei tohi säärane olla, mis kindlustusevõtjat ergutaks tarbetult seltsi vahetama — ning seda poliitikat on võimalik teostada preemia õigluse nõudeid silmas pidades.

Kui kindlustusseltsid kogu oma energia suunavad loovale tööle, siis suudavad nad kindlasti kindlustuskaitse leviku alal märksa rohkem korda saata kui seni ja — loogiliselt mõeldes — peab sellest siis kasu tulema ka igale töökale seltsile.

Säärased on üldjoontes värsked mõtted, mis välismail on liikumas. Vahest on nad seda väärt, et neid meilgi kindlustusala kiirema arenemise huvides kaalutaks.

Set.

surma korral maksab asutis perekonnale välja lõppsumma, sellest hoolimata, kuipalju oli suudetud kokku hoida.

Muidugi saab kandidaat lõpuks aru, et on tegemist elukindlustusega, kuid siis olete juba asja sisulisel lahendamisel ja ta ei avalda enam vastupanu, mis tingitud ainult eelarvamustest.

Ent ka neil juhtudel, kus pole tegemist eelarvamustega, on soovitatav, et kindlustusjutu puhul ei tarvitaks liigselt kindlustustehnilisi termineid, nagu kindlustussumma, poliis, preemia, käsiraha jne., vaid neid termineid tuleb asendada vastavate sisuliste mõistetega. Ärge ütelge näit.: „Kui kindlustussumma on kr. 2000.—, siis tuleb teil maksta aastas preemiat 65 krooni“, vaid ütelge pigemini: „Kui teie igas kuus võite hoida kokku umbes 5—6 krooni, siis maksame teie perekonnale igal juhul kaks tuhat krooni — sellest hoolimata, mitu kuud või aastat teie oma kokkuhoidu saite teostada . . .“

Olete õnnelikult saavutanud soovivalduse, siis ärge ütelge: „Nüüd tuleb teil nii ja nii palju käsiraha maksta,“ vaid parem on, kui ütlete: „Kuna teie perekonna huvides on soovitatav, et leping võiks peale arstlikku järelevaatust kiiremini jõustuda, siis on soovitatav, et teie esimese sissemaksu teeksite nüüd. Vastab see sissemaks esimesele hoiukohustusele, siis jõustub poliis kohe, niipea kui arstidokument jõuab seltsi. Mittevastuvõetavuse puhul maksetakse teie sissemaks muidugi tagasi, milleks teile siin kviitung . . .“

Muidugi võib väljendus olla väga mitmesugune, vastavalt kandidaadi intelligentsile ja keskustelu laadile, kuid igal juhul on soovitatav — vältida võimalikult ametlikke kindlustustehnilisi termineid, asendades neid rahvakeelsete väljenditega.

Mööduvad aastad võtavad oma tolli vähendades füüsilist energiat, mis peegeldub sissetuleku vähenemises. Elukindlustus arvestab seda tõsiasi ja aitab esindajal lahendada vanaduse-probleemi.

VÕISTLUS.

Võistlus elustab äri! Ela ja lase ka teisi elada!

Need on põhimõtted, mida tuleb arvestada võistlusprobleemi lahendamisel. Tegev elu pakub nii lõpmata palju töövõimalusi, et võistlejad neid kõiki kunagi ei jõua ära kasutada. Tõsi on, et sageli ei osata avastada kõiki töövõimalusi. Võistlus toob „elu majja“, raputab lahti talveunest. Tähtis on, et võistlejast maha ei jääda, vaid temast ikka vaks maad ees ollakse.

Aus võistlus on võitlus üheväärsete relvadega ja katmata näoga. Võistlejat ei tohi alahinnata, aga ka mitte ülehinnata. Iga võistlusvõitlus kujuneb kasulikuks nii seltsile kui ka välistegelasele, sest see nõuab kõikide kasutada olevate jõudude otstarbekohast töölerakendamist, ja viimane jälle omakorda tõstab majanduslikku produktiivsust. Kindlustustingimuste ja tariifide ühtlus on viinud võistlusvõitluse hoopis soliidsele pinnale. Tariifid ja poliistingimused ei saa enam olla võistlusvahenditeks; seltsi elujõud ja välistegelaste

produktiivsus oleneb nüüd nende vaimsetest ja hingelistest omadustest. Elulähedane kindlustusseltsi esindaja ei hakka võistlejat kunagi tõrvama ega tema poolt sõlmitud kindlustusi katkestama. Oleks karuteene kindlustusevõtjale, kui tahetaks katkestada ta kindlustust, mis on sõlmitud võõras seltsis. Täitsa hukkamõistetav on esindaja, kes selleks, et provisjoni saada, kindlustusevõtjal laseb kahju kanda. On kindlustusehuviline juba otsuse langetanud, siis võib esindaja veel vaid lisakindlustust pakkuda. Kunagi ei tohi võistlusvõitlus minna nii kaugele, et esindaja hakkab kindlustusevõtja poolt langetatud otsust laitma. Kindlustusehuvilisel on harilikult selliste asjade jaoks peenike arusaamine ja ta ei saa usaldada kindlustusseltsi esindajat, kes tarvitab selliseid ebapuhtaid võtteid. Monopoli-seisukorras on otsustav sõna pakkujal, vabavõistluse juures aga tarvitajal. Monopoli-seisukord ei ole elukindlustuse alal mõeldav. Ühegi kindlustusseltsi ega ühegi hankeorgani tööd ei saa

---

Jõululaupäevane suusaretk.

Köögiukse ees parandas Saarepää oma suusarihma. Paju, tema endine seminarikaaslane, suusatas juba kaugemal, et proovida uue määride omadusi. Juba nüüd libisesid suusad hästi, mis siis veel enam õhtu poole, millal pakane kõveneb!

„Kas juba lähete?“ küsis Marta köögitreppilt. „Pidin teilt küsima, kas tohin minna täna õhtul oma koju. Nad ootavad kindlasti mind seal.“

„Küllap võite minna, Marta,“ vastas õpetaja oma tööd jätkates. „Ja võite olla kas või homsegi päeva.“

„Saame mele, vanapoisid, ometi nii lühikest aega ka perenaiseta läbi.“

„Keedan ja praen ja sean kõik enne minekut valmis,“ ütles Marta heameelel ja läks ämbri-ga kaevule.

Mehed hakkasid liikuma, suunates oma suusad üle naabritalu põldude metsaserva poole. Tuul oli päri, tarvitses ainult juhtida suuski.

Pea jõudsid suusatajad metsateele lumiste kuuskede alla. Siin oli isegi hobusejälgi, aga siiski suusajäljed olid ülekaalus; selle ilmastiku juures oli tõesti libe ja kerge suusutada.

Seesugune oli kahe noormehe jõululaupäev. Paju, kes oli alati olnud selline juurteta puu, oli tulnud siia pühi pidama. Kahekesi on pikki päevi mõnusam mööda saata. Enne saunaminekut nad olid otsustanud teha suusaretk. Saarepää oli õieti asjagi metsatagusesse külasse. Ta pidi minema Jõepera-rahva poole, et rääkida surnud peremehe elukindlustusaja korraldamisest, sest näis, nagu ei võtaks järelejäanud perekond ise asjast kinni.

Jõepera oli olnud oma eluajal õige mõnus mees, kuigi veidi napi jutuga. Saarepää oli teda kohanud siia külla tulles koolimaja juures, kus mees oli ehitustöödel. Jutt kaldus siis mõne aja pärast ka elukindlustusküsimusele, sest Saarepää oli juba sel ajal kindlustusseltsi esin-

võistleja tunduvalt pidurdada, ilma et tema enese töö selle all kannataks.

Võistlusvõitluses ilmneb välistegelaste iseloom ja nende sobivus elulähedaseks tööks. Võitluses võistlejatega iga esindaja on oma seltsi au eest väljas. Kui ta on teadlik kohustusis, milliseid see olukord temale asetab, siis ei juhtu piinlikku kaebuskirjade vahetamist seltside juhatuste vahel. Võistlusvõitlus kohustab kõiki võistlejaid ausalt ja korrektselt töötama. Vastane väärib austust juba seepärast, et tema siht on seesama mis teilgi. Kui põlgaksite teda, siis ei austaks teie ka oma sihti. Aus võistlusvõitlus on tarvilik, see ergutab välistegelast kõiki oma jõude maksimaalselt kasutama. Sellisel juhul ei ole võistlus mingi pahe, vaid kõigiti tervitatav nähtus. Võistlusvõitluses olgu mõõduandev ütlus: „Ära tee teistele seda, mida sa ei tahaks, et sulle tehtaks!“

Iga välistegelane uskugu, et võistlejad oma üldsuses ei ole halvad. Kui keegi tahab arvustada, siis tohiks ta kriitika tabada vaid neid üksikuid välistegelasi võistlevaist seltsidest, kes seda tõesti on ära teeninud. Kindlustusasutuste peainspektor valvab hoo-

lega kõikide kindlustusseltside järele, nii et ükski neist ei saa kindlustatuid kahjustada. Mitte ükski tariifid, vaid ka kindlustustingimused peavad olema ametlikult kinnitatud. Sellise korralduse tõttu on võistlusvõitlus juhitud alusele, mis on tulutoov kõikidele võistlejatele.

Nagu sportlased käituvad aumehlikult oma vastastega, ega vaata neile kunagi üle-õla, nii peaks ka kindlustustegevuses saabuma aeg, kus võistlusvõitlusest heidetakse välja kõik inetused ja teravused. Võistlus ei tohi seista selles, et võistlevate seltside esindajad üksteisele „jalga taha panevad“, vaid terve võistlus seisab peamiselt püüetes o m a tööga ja võimete arendamisega rohkem saavutada kui kolleegid, täpselt niisamuti, nagu sportlikus võistluses!

JÄRJJEIKINDLUS ?

Oli kord mees, kes ei olnud kunagi näinud suurt tormi, aga sellest hoolimata tal oli rahkindlustus. Ta maja ei olnud kunagi põlenud. Tal oli tulekindlustus. Kunagi ei olnud tema juure sisse murtud, aga tal oli murdvargusekindlustus. Ja kuma ta veel kordagi ei olnud surnud, tal ei olnud elukindlustust!

„On vahete-vahel ikka natuke saanud selle-gagi tegemist teha,“ vastas teine.

„Sellest ma ei saa aru, kuidas võib niisuguse asja vastu huvi tunda.“

Saarepää ei vastanud sellele midagi. Jälle liuglesid nad allamäge ja jõudsid viimaks väikesele lagendikuile, mille äärel oli uus, osalt veel poolik elumaja, laut ja veel mingi kõrvalhoone. Väikesest saunast tõusis suitsu. Kuuri all rains noor poiss puid. Näinud tulijaid, ta tervitas viisakalt ja katkestas töö. See oli Jüri Jõepera, Saarepää mineva-aastane õpilane.

„Kooliõpetaja tuli,“ kuuldi kedagi esikus so-sistavat, ja uks läks paukudes kinni.

Jüri kutsus külalisi sisse. Mehed tõstsid suu-sad seina najale püsti ja läksid majja. Kahvatu naine tuli neile sõbralikult tervitades ja veidi imestanud näol vastu. Väike poiss ja kaks tü-tarlast andsid kartlikult külalistele kätt.

„Kust see tuleb, et kooliõpetaja siin meie pool kandis liikumas on?“ ütles perenaine. „As-tuge tagatuppa.“

daja. Jõepera oli ütelnud, ta olevat sellele asja-le varemgi juba mõtelnud, nüüd aga tal olevat võimalus seda asja tegelikult otsustada. Sealt mindi sisse, täideti paberid ja asi oli valmis. Teised töömehed pidasid kindlustussummat kirvetöölise kohta suurepoolseks, aga Jõepera ütles lakooniliselt, tema elu olevat ometi vähemalt seda kahttuhandet viitsada krooni väärt. Ega mees saanudki seda kindlustusmaksu mit-tut korda maksta. Teises külas ehitustööl olles oli ta äkki haigestunud ja sellesse haigusse sur-nudki.

Mäe all tuli neile vastu vanapoolne naine, Kõsti-Liine, kes käis talusid mööda sooni tasu-mas. Ta vastas Saarepää tervitusele ja vahtis alkulmu teist meest, keda ta ei tunnud. Siis tõusis maastik jälle. Mõlemal pool teed kasvas tihe männik. Paju uuris oravajälgi. See oli jooksnud pikalt tee äärt mööda ja roninud siis puu otsa. Kuski kaugemal toksis musträhn männi otsas.

„Sina tegeled siis ka elukindlustusasjaga?“ ütles Paju, mõeldes nende reisisihile.

Hankemehe kodukool.

Mida ja kuidas pak- kuda põllumehetele?

Kuna maal on vähe elukindlustusi, siis tuleb panna rohkem rõhku sellele, kuidas talunikke elukindlustusele võita. Aeg pole selleks sugugi halb, sest talunik ei saa käesoleval aastal oma saagi üle kurta. Tema elunõuded ja kulutused on suurenenud ning töötavad veelgi suureneva. Kas pole siis võimalik nende hulka ka elukindlustust asetada?

Esiteks peab aga kindlustusesindaja pidama silmas, et talunik pole enam rahakoi. Vastupidi, ta on moodne äri- mees. Teiseks, ta ei soovi, et talle pres- sitakse äri kaela. Ta tahab, et talle asja näidatakse ja siis teeb ta ise oma ot- suse. Kahtlemata on see maksev kõigi inimeste kohta, kuid eriti just taluniku- kude suhtes. Ta on olnud igasuguste ilu- sate kavade ja kelmide ohver. Ta on ettevaatlik ostja ja tahab teada ja näha, mida ta saab.

1938. a. talunik on kaugel möödunud aastate talunikust. Head teed, bussi-

liinid, autod, raadio, ajalehed ja põllun- duslikud ajakirjad on tegemas teda in- telligentseks moodsaks ärimeheks. Tä- napäev leiame talusid, kus on sees elekter, jõuallikad masinate ja põllu- tööriistade käimapanekuks, telefonid, veevärgid ja muud moodsad asjad. Tal- us, kus puuduvad need, püütakse neid saada. Moodsat talumaja võib kõrvu- tada iga keskmise linnamajaga.

On päris huvitav vaadata, mida os- tab talunik tänapäev. Hiljuti sõitis üks talunik linna, ostis tolmuimeja ja ra- dioaparaadi, makstes neist üle 500 kr. Kulutada üle 500 kr. mõne minutiga! See on meie moodne talunik. Ta loeb kodus, arutab asja naabritega läbi ja siis teeb oma otsuse.

Esindaja ei tohi kunagi unustada, et ei või talunikku lihtsalt surnuks rää- kida. Ta peab pidama alati meeles, et talunik soovib, et talle pakutavat kaupa näidatakse. Tugev pealekäimine paneb teda kõhkleva ja äratab temas umb- usaldust. Tema on väga ettevaatlik ostja.

„Oh, võime olla ka eeskambris,“ katsus Saarepää tõrjuda.

Kuid see ei aidanud. Tuli minna tagatuppa, sest sääl olevat mugavam istuda. Jüri tuli nagu peremees kunagi külalistega juttu ajama. Maja palkseinad olid veel valged ja värsked. Ukse- pealsed ja aknalauad olid ainult kollasega krunditud. Hoolikad käed olid siin askeldanud, kuid ei olnud jõudnud tööd lõpule viia.

Ka perenaine tuli külaliste juure. Noh, see Jüri oligi neil nüüd peremehe eest. Uue aastani nad ikka kuidagi välja jõuavad. Lähaks ju ikka see elu ka edaspidi kuidagi, aga üks suur mure ähvardas neid. Krundi hind oli veel maksmata Tiidu peremehele, ja kuna sellel ise oli tulnud rahalisi raskusi, nõudis ta oma kätte. Vist tuleb neil loobuda oma majakesest. Ei või üldse tea- da, kuidas neil elu edaspidi läheb. Laste pärast on ju see suurem mure. Millised inimesed neist küll maailma jalus kasvavad!

„Aga see elukindlustus,“ ütles Saarepää. „Sellest jätkub ometi enamakski kui selleks võlaks.“

„Mis elukindlustus?“ küsis perenaine, ja Jüri vaatas samuti suurte silmadega.

„Teie abikaasal oli kahe tuhande viiesaja- kroonine elukindlustus. Selle asja pärast ma öieti tulingi. Paberid tuleks seada valmis ja saata Tallinna.“

„Sellest ei tea ma midagi,“ ütles perenaine. „Kadunu oli hää mees, aga ega kõigest ju ka saanud enam rääkida.“

„Ta võttis korra kindlustuse,“ ütles Saare- pää. „Minu teada on see ka päris korras. Ehk leiata kusagilt selle poliisi kätte.“

Perenaine läks kummuti juure ja soris väri- sevi käsi laekas. Ka Jüri tõttas talle appli. Sääl leidis vanu koltunud kirju ja muid pabereid, maksukviitungeid, koorelahutajat reklameeriv leheke ja pikergune kirjaümbrik.

„See ta ongi,“ ütles Jüri, kes enne oli see- sugust asja kusagil näinud.

Ümbrikus oli kindlustuspoliis kahe tuhande viiesaja kroonile ja maksukviitungeid. Pere- naine istus nagu poolunes toolile. See asi

Näidake talle, et ta saab teatud aastate järele mõni tuhat krooni, et võib soovi korral oma talu lastele üle anda, et muretult vanadusepäevi veeta; näidake talle, kuidas tal on kergem oma poegade ja tütarde hariduse eest hoolitseda; näidake talle, kuidas võib kindlustussummaga uut talu osta. Näidake talle, kuidas kindlustus on talle kõigiti kasulik — ja tema kindlustab.

Viige ta allika juure, kuid ärge sundige teda jooma. Talitage nagu põllutööriistade müüja, kes demonstreerib oma müügilolevaid masinaid, et talunik võib proovida.

Tehke talle selgeks, et kui ta kindlustab, siis teeb ta hea äri, et tal on isegi kergem saada laenu, kui tal on taskus poliis. Olge kindlad, et ta saab oma poliisi igast kasulikust küljest aru. Teda tuleb tõsiselt teenida. Talunik armastab rääkida oma naabritega. Ta soovib head ja laidab halba kaupa.

Üks hoiatus. Mõned talunikud võivad tulla välja vastuväitega, et halvad aastad võivad teha preemiamaksmise raskeks. See on hea vastuväide. Kuid siin võib anda talle nõu headel aastatel kas rohkem kõrvale panna või maksta korrakahe aasta eest, mispuhul te-

male tehakse teatav soodustus. Kui te räägite talunikuga tagasihoidlikult ja asjalikult, siis kuulab ta teid. Laske tal ise teha oma otsus ja ta kindlustab ning on rõõmus see üle.

Edu määritlevad asjaolud.

On palju asjaolusid, mis aitavad kaasa hankemehe edukusele, kuid mõnigi neist on jäänud silmapaari vahele. Sellepärast püüan neid siin viisakalt meenutada.

Inimolendid on, mis nad on, kuid isiklikud elemendid mõjuvad edukusele rohkem kui me seda taipame. Sellepärast tuleb neid rohkem silmas pidada.

Meile on looduse poolt antud kakskümmend neli tundi päevas selleks, et me töötame, tarvilikul määral puhkame ja meelt lahutame. Küsimus seisab ainult selles, kuidas me seda kõike teeme.

Üks kuulus naiskirjanik kirjutab:

„Sõbrad on väga kenad asjad, kuid neid ei tohi olla liig palju, ja nendega, kes teil on, ei tohi te liig sagedasti puutuda kokku, sest et vastasel juhtumil

---

liigutas teda nagu tuul laineid. See oli nii uus ja võõras.

„Ja mina arvasin, et meil on üsna aitamatu häda ees,“ ütles ta pisarsilmil. „Abi tuli nüüd ootamatult. Nüüd võin lapsed jätta enda juure ja kasvatada neist korralikud inimesed, nagu seda kadunn ikka soovis. See... see oli parim jõulukink, mis olen elus saanud.“

Koduteel oli Pajul palju mõtlemist. Ta oli näinud lähedalt tüki tõelist elu. Mis oleks neist lastest saanud abituina maailma jalus? Kas oleksid nad vastu pidanud karmis võitluses oma olemasolu eest või murdunud paljude teiste kombel? Elukindlustus pakkus neile oma aitava käe. See toetab seda kodu nagu nii paljusid teisigi, tugevdades nõnda parimal viisil ühiskonna põhialuseid. Elukindlustusidee on vahetus suhtes elava eluga, ja selles seisab ta suur tähtsus. Sellest võib siiski vaimustuda ja anduda sellele tööle.

„Ametivend, olen täna õppinud midagi juure,“ hüüdis Paju Saarepääle, kes suusatas ees. „Mõistan nüüd sinu tööd ja selle mõtet.“

Punased numbrid.

Oli kord mees, kes alatasa lükkas edasi kindlustusasja otsustamise. Äkki ta suri. Järele jäid naine ja väike tütar.

Naine sai koha. Iga päev tal tuli olla kodunt ära.

Tütarlaps märkas peagi, et ema sai olla kodus alati siis, kui kalendris oli punane number. Seepärast ta lausus kord: „Ema, miks ei või kõik need numbrid olla punased?“

*

Seda lugu sobib jutustada siis, kui mõni perekonnaisa tahab lükata edasi elukindlustuse otsustamist. Keegi ameeriklasest suuragent ütleb end sel teel olevat saavutanud suurepäraseid tulemusi.

Mehed suusatasid siis vaikides edasi läbi hämarduva metsa. Lumiste puude kohal süttisid põlema jõulutähed.

varastavad nad teie aja, mis tähendab, et nad varastavad teilt ka teie edu.“

Kui nende sõnade mõte rakendada elukindlustuse alale, siis tähendab see seda: teil on teha oma töö. Teie ei suuda töötada tagajärjekalt, kui te pole täiesti terve, kui teil puudub energia, puudub jõuküllus, aga peasi, puudub aeg.

Sama, mis röövib teilt aja, röövib teilt ka võime töötada tagajärjekalt.

Paljusid silmapaistvaid ärimehi võib näha linnas juba sel ajal liikumas, kui teised alles einestavad.

Need mehed on tööl.

Nad võivad olla tööl sellepärast, et nad ei mängi bridži või teisi kaardimänge hommikuni ega ole ööd läbi lõbutsemas. Nad ei raiska jõudu mittekasulikkudele seltskondlikkudele meelelahutustele, neil seisavad ärilised huvid kõrgemal muust. Nähtavasti see ongi kindlustanud neile edu, et nad on keskendanud oma energia ühte tulipunkti.

Palju kõneldakse nüüd alkoholiuputusest. Seepärast ei saa mööduda ka küsimusest: kas esindaja peab jooma?

Ei maksa tunda hirmu, et siin on te-

gemist moraalijutlusega ja hädaldamisega. Kuid on näha juhtumeid, kus esindajad tunnevad, nagu jooksid nad end rikkaks.

Nad vabandavad end ütlusega, et kandidaatidele ei meeldi, kui nad keelduvad nendega joomast. Tähelepanekud näitavad aga, et joojaid haavab mittejooja sel juhtumil, kui viimane teeb joomisest moraaliküsimuse. Võib ju lasta täita oma klaasi ja jätta see pooltühjana seisma. Ei ole kerge keelduda edaspidisest pakkumisest naeratusega või keelduva tähendusega. Ent selleni tuleb jõuda. On teada edukaid ärimehi, kes loovad kasulikke suhteid just klaasitõstmisega. Kuid nad teavad, et mängivad dünamiidiga ja jäävad alati kindlasti seisukorra peremeesteks. Nii peavad ka esindajad jääma alati seisukorra peremeesteks.

Esindaja peab olema alati loomuiik ja enesekindel. Just selle tõttu ta jõuab edasi. Kunagi ei tohi ta oma närve ja füüsilist jõudu pingutada ühiskondlikul redelil ronimisel. Tuleb hoida alati oma vaim ja keha värskena, töötada hoolega — ja siis on edu kindel.

Hoiukassaraamat ja elukindlustuspoliis.

Ühes laualaeakas oli kord kaks kirjaümbriku. Ühes neist oli hoiukassaraamat ja teises elukindlustuspoliis. Kaks korda aastas tuli see, kellel oli laeka võti, ja pani maksukviitungi elukindlustuspoliisi ümbriku. Vahetevahel — võttis ta hoiukassaraamatu laekast, pistis selle taskusse ja läks kuhugi.

„Olin täna pangas,“ ütles hoiukassaraamat oma naabrile taas ühel päeval, kui ta oli tulnud tagasi sellelt huvireisilt. „See oli kasulik käik, minu väärtus on nüüd üle 200 krooni.“

„See on tore,“ vastas elukindlustuspoliis.

„Nojah, see ei ole küll palju võrreldes teie 3000 krooniga,“ ütles hoiukassaraamat, kes oli praegu jututuju, „aga minul on suured arenevõimalused ja minu tulevik paistab mulle heledana ning lootusrikkana. Mulle tundub, kui lubate mind avaldada otsekoheselt oma mõtteid, nagu oleksite teie jäänud liialt oma loorberitele puhkama.“

„See on juba kord minu iseloomus nõnda,“ ütles elukindlustuspoliis. „Mulle on peasi kindlus ja vääramatu julgeolu selle hetke jaoks, millal mind vajatakse.“

Aeg kulus, ja vahetevahel sai hoiukassaraamat lisavarasid. Tuli seegi päev, millal ta väärtus oli 500 krooni. Siis ta hakkas muutuma uhkeks ja mõtles juba, et tuleks otsida endale paremat seltskonda. Olukord laualaeakas hakkas muutuma talumatuks auahnele hoiukassaraamatule, kellel oli 500 krooni varandust.

Kui elukindlustuspoliis katsus alata vestlust, juhtus ikka sagedamini, et hoiukassaraamat tõrjus tagasi teise lähenemiskatsed. Ta ütles end vajavat puhkust, et kasvatada protsente.

Aga ühel päeval hoiukassaraamat tuli pangast tagasi ja kaebas valusid paremas puusas. Omanik oli võtnud välja 150 krooni.

„See on hirmus,“ hädaldas hoiukassaraamat, „nende rahadega ta ostis endale jalgratta.“

Hea nimi kindlustab edu?

Mida kauem te kindlustuse alal töötate, seda selgemaks saab teile, et tähtsam kui teie teadmised kindlustusest on prestiižiküsimus.

Mida mõtleme prestiiži all?

See on õnnelik olukord, kus teie kandidaadid tunnevad teie vastu usaldust, räägivad teiega meelsasti ja kirjutavad täpiliselt joonele, kui teie neid palute.

Mõned asuvad tööle omades juba täielikku prestiiži, kuid paljudel pole veel seda ja nad peavad seda endale järkjärgult looma.

Vaatame prestiižiasja väikeses linnas või maakohas, sest et paljud meist peavad töötama seal.

Igäühe asjad on seal teistele teada. Uudised käivad suust suhu. Halvad uudised käivad ringi kaks korda kiiremini kui head, ja kõik see, mis me teeme ja kes me oleme, pole meie ümbruskonnale saladuseks.

Kõigepealt pidage teravalt silmas oma rahanduslikku seisukorda. Kui olete tüüp, kes ei maksa arveid, siis saavad kindlustuskandidaadid seda pea teada. Kui olete alatimaksja ja mõne juhuse

tõttu ei saa kord arveid maksta, siis andestavad teile kandidaadid ja on valmis teid aitama. Töötate aga kõvasti, siis võite aidata end alati ise ja vajaduse korral ka teisi, mis kindlustab teie prestiiži.

Teisest küljest, kui astute elukindlustustööle sellepärast, et olete juba murdunud ja ei mõista enam millestki muust kinni haarata, siis võite olla kindel, et kukute läbi.

Esimene samm on, et peate olema ärimehelik oma isiklikes rahaasjades. Teiseks te peate kultiveerima oma head reputatsiooni hanketöoga.

Mitte ainult oma isiklikes tehingutes te ei pea olema laitmatu, vaid peate jätma kandidaatidele mulje, et peate silmas alati ka nende huvisid.

On mõnel taskus mõne teise seltsi poliisi, ei maksa seda laita. Parem andke talle nõu, et ta lisaks sellele juure veel teise poliisi, mida pakute teie talle.

Ei maksa olla liig agar suure summa saamiseks. Kui kandidaat räägib 10.000-kroonisest kindlustusest ja teie teate, et ta ei suuda hoida jõus suuremat kui 5000-kr., siis andke talle taktiliselt mõista, et parem on teha algust väik-

---

„Aeg parandab kõik haavad,“ ütles elukindlustuspoliis lohutades.

Elukindlustuspoliisil oli alati olnud kalduvusi filosoferimiseks. Ja näis nüüdki nõnda, nagu oleks tal tööpoolest õigus. Hoiukassaraamat toibus jälle, kui ta sai järgnevatel kuudel vahete-vahel hoiusummasid. Aga hoiukassaraamat ei või ju kunagi teada, millal omanik lükkab võtme laualaeka lukuauku. Just siis, kui ta jälle lamas unistades piiramatult tulevikuvõimalustest, võeti ta jälle välja, ja tagasi tulles ta oli 300 krooni võrra kehvem.

„Ta laskis mulle aadrit, nii et olen päris suremas, ja ainult seepärast, et tahtis oma naisega kuhugi reisida,“ hädaldas hoiukassaraamat. „Nüüd olen kauaks ajaks võimetuks tehtud. Kas ei oleks ta seekord võinud pöörduda teie poole ja lasta mind olla rahus!“

„Ei, ta näib olevat küllalt tark aru saama, et minu ülesanne ei ole rahuldada tänapäeva tarbeid. Mina olen tuleviku-tugi,“ ütles elukindlustuspoliis.

*

Aastaid kulus, ja hoiukassaraamatu hoiusummad kõikusid üles ja alla; mõnikord nad suurenesid, siis vähenesid taas. Aga ta lohtus end ka katsumiste-ajal mõttega, et siis, kui majas tööpoolest raha vajati, toetuti just tema, hoiukassaraamatu, abile. Seni ta oli võinudki aidata, selle üle maksis küllalt uhke olla.

Aga ühel päeval muutus majas kõik nii vaikselt. Rõõmsad hääled vaibusid madalaiks ja meeletlikeks sosinaiks.

Ebakindel tunne laskus üle maja, seda tundis niihästi hoiukassaraamat kui kindlustuspoliis laualaekas.

Kogu lõpmatu pika öö nad võisid kuulda üht naist nutvat üksijäänud inimese ahastavat nuttu. Hommikul avati laualaegas, värisevad sõrmed otsisid midagi. Lõpuks nad haarasid elukindlustuspoliisi, ja laegas suleti tasa.

„Teie eksisite,“ hüüdis hoiukassaraamat, „olen siin! Teie ju otsite mind?“

„Ei,“ vastas elukindlustuspoliis. „Nüüd on minu kord. „Teie võimust seekord enam ei jatku. Nüüd olen mina ainus, kes võib aidata.“

sema summaga, sest edaspidi võib ta sõlmida lisakindlustusi.

Ei tohi ka jätta muljet, et teie teenite oma ümbruskonna inimeste kindlustamisega väga head raha, sest just see asjaolu võib luua vastupanu. Et oma prestiiži suurendada, tuleb võtta osa ka seltside tegevusest ja üldkasulikkudest üritustest. Kuid kui teete seda, siis tehke seda tõsiselt ja olge igal pool loomulik. Igal sammul peate näitama, et olete intelligentne ja moraalne.

Kuigi suuremas linnas on prestiižiloomiseks vajalikud samad alused, on siiski selles suhtes olemas suured erinevused.

Suuremas linnas pole teie asjad kellegi teise asjad. Sagedasti ei tunne te oma naaberkorteri elanikkegi. Kui teie ei maksa oma arveid, võib ühel päeval tulla kohtupristav, kuid suurem osa teie kandidaatidest ei saa seda teada ega tunne ka huvi selle vastu. Kuigi siin on väga kerge varjata ebameeldivaid asjaolusid oma isiklikust elust, on siiski tähtis, et ka siin ei juhtuks midagi sellist, mis teie head nime võib riivata.

Ent sama, mis takistab halva kuuluse levikut, sama on pidurdajaks ka teie tubliduse ja hea nime levikule. Suuremas keskuses on parimaks seltskonda pääsemise võimaluseks organisatsioonid. Kuid seejuures on vajalik, et teie liigselt end ei killustaks, vaid püüaksite esialgu leppida sellega, kui saavutate edu ühel alal ühes organisatsioonis. Olete selles läbi löönud, siis pole kahtlust, et hiljem hoopis kergemini avanevad ka teised uksed.

Töörõõm.

Elukindlustusehuviliste hankimine on selline töö, mida ei saa teha mehaaniliselt. Lahke hankemehe rõõmus nägu peab kindlustusehuvilises tekitama vastukaja. Hankemehe ülesanne on muuta kõik kõhklejad ja pessimistid veendunud optimistideks.

Ainult rõõmuga sooritatud hanketöö tagajärjel tekib kindlustusehuvilises sisemine rahuldustunne, mis on eduka hanketöö loomulik järeltus. Ilma huvita töötav hanketegelane ei tohi imestada, kui tema olek põhjustab kindlustusehuvilise juures sisemist vastupanu.

Huvi oma kutseala vastu aitab kindlustustegelasel kergemini üle saada pettumusist, mis tekivad alustatud töö luhatumisel või kindlustuskandidaadi liigjärsul ja karmil keeldumisel. Hankemees ütleb enesele, et sellised ebaõnnestumised on paratamatult seotud tema kutsetöoga, ja et vastavalt varjukülgedele ta töö pakub ka valgemaid hetki.

Kui hankemees on nii lühinägeline, et ta kauemat aega laseb endale halvavalt mõjuda mõne kindlustuskandidaadi liigjärsku ja karmi väljendust keeldumise puhul, siis ta kahjustab sellega vaid iseennast. Mõruda pilli peab nurisemata alla neelama, teda ei tohi lasta kahjustavalt mõjuda hanketööl.

Kui esindaja ei suuda rõõmuga asuda tööle, siis jäägu ta parem koju. Töörõõm on parimaks tunnustuseks, et töötaja on orgaaniliselt kokku kasvanud oma tööga. Kui aga töörõõm puudub, siis ei oma töötaja küllalt jõudu, et veenvalt oma ideid kaitsta. Rõõm aitab tööd kõrgemale astmele tõsta ja seetõttu teda kergendada. Rõõmuga töötav hankemees on kindlasti vaks maad ees oma kolleegist, kes töötab ükskõikselt ja rõõmuta. Sellepärast iga kindlustusmees töötagu rõõmuga, sest see teeb töö kergeks ja tulemusrikkaks.

Kui hankemees ei suuda ammutada oma tööst õiget rõõmu, õiget rahuldust, siis tuleb oletada, et ta hankemeetodid on valed. Sel juhul ta töö ei kannu rõõmutoovat vilja. Niisiis on töörõõm ühtlasi ka hanke-eetika heaks südame-tunnistuseks. Ma ei mõtle siinjuures mitte rõõmu igast üksikust edusaavutusest, vaid kestvat sisemist sooja rahuldust elukindlustuseidee pooldajate arvu kasvamisest. Alguses ei ole tähtis mitte edu, vaid tõeline huvi, sest selle kaudu omandate edu kõige kindlamini. Lõpuks on väärtuslik ikka see töö, mida sooritatakse huviga.

Huvi puududes muutub inimene väärtusetuks tööloomaks. Kui hankemees ei tee oma tööd rõõmuga, siis ta sulle ise endale ukse kliendi südamesse. Öeldakse ju tihti, et esimene mulje on otsustav. Esimene mulje hankemehest saadakse aga harilikult tema

ÕPETLIK JUTT...

kõhklevaile hankemeestele.

Üks loodusteadlane jagas veega täidetud akvaariumi klaasplaadiga kahte osasse. Ühele poolele asetas ta ahvena, teisele poole ogaliku. Märganud ogalikku, tormas ahven kohe selle poole, et neelata vaene väike hommik-eineks alla. Aga tulemus oli see, et ahven lõi oma pea valusasti vastu klaasplaati. Ahven pöördus, kogus jõudu ja võttis ette uue tormijooksu. Ta sai veel valusamini vastu nina. Mõne aja pärast väsis ahven oma asjatuist katseist saada ogalikku endale kõhutaiteks. Mõne aja pärast zooloog võttis klaasplaadi ära. Ogalik ujus ahvena ümber, otse selle haarde ulatuses. Aga ahven ei liigastanudki enam. Ta teadis, päris kogemuste põhjal, et ogalikku oli võimatu kätte saada. Nii suur oli ahvena hingeline norutunne, et ta kindlasti oleks meelsamini surnud nälga, kui üritanud uuesti püüda suutäit.

On paljusid elukindlustusmehi, keda vaevaldab niisamasugune vaimne norutunne. Nad on võib-olla korduvalt pakkunud mõnele isikule elukindlustust, jõudmata soovitud tulemusele. Siis nad on kaotanud kõik lootuse. „Teda on võimatu painutada,“ ütlevad nad oma sisetunde rahustamiseks. Ja ometi võivad varasemad takistused juba ammu olla kõrvaldatud, nii et asjaomane õige pea juba oleks valmis pänduma kindlustust vastu võtma...

enam-vähem armastusväärse näo kaudu, milles peegeldub töörõõm.

Töörõõm on loomulik järeldus hankemehe positiivsest suhtumisest tema elukutsesse. Ta ei tegutse mitte materiaalse tasu pärast, vaid temale teeb suurimat rõõmu uute väärtuste loomine. Iga teostatud elukindlustus toob kasu ju esimeses järjekorras just kindlustusevõtjale. Sellest kasutoovast tegevusest tekib hankemehele sisemine rahuldustunne, millest ta ikka ja jälle ammutab uut jõudu edurikkaks tööks. Rõõm on aga ainult siis püsiv, kui tööd tehakse korralikult. Kokkuvõetult — tööõõm on see, mis hankemehele annab rahuliku südametunnistuse ja millest ta ikka ja ikka jälle ammutab raudgematut tööjõudu.

Ülaltoodud loo ahven oleks saanud kindlasti tugeva närvišoki, kui meie sõber zooloog oleks lasknud akvaariumi uue ahvena siis, kui klaasplaat oli juba eemaldatud... Näha, et otse su nina alt napsab võistleja oma suhu selle saagi, mida oled hakanud pidama juba otsekui omaks — see ei ole tõepoolest lõbus.

Seepärast anname kõigile kõhklevaile hankemeestele selle hea nõu uueks aastaks kaasa:

Ärge jätke katki, mis on alustatud!

Aforisme kindlustusest ja hanketööst.

On inimesi, kes räägivad palju, kuid ütlevad siiski vähe. Kindlustusesindaja peab vähemalt niisamapalju ütleva, kui palju ta räägib.

*

Edu tähtsamaks eelduseks on esindaja teadmine, et ta peab oma kliendile andma nii täielikult ja objektiivselt nõu nagu endale.

*

Sihiks ei tohi olla odavamad preemiad, vaid otstarbekohasem elukindlustuse viis. Odavad preemiad võivad teatud asjaoludel kujuneda kalliks eksituseks.

*

Hankemehe peasihiks peab olema kindlustusega rahulolev kindlustatu. Parempaar elukindlustust vähem kui paar nurisejat kindlustatut.

*

Teie ei suuda kontrollida olukordi oma raajoonis, kuid teie suudate kontrollida tundide arvu, mis töötate, külastuste hulka, mis teete, ja oma kindlustuskandidaatide hulka. Need tegurid aitavad rohkem kui 90 prots. teie edule kaasa ja nad seisavad täiesti teie kontrolli all.

*

Eestis on tänapäev vaeseid mehi, kes olid kord rikkad, ja rikkaid mehi, kes võivad aastate jooksul vaesustada. Elukindlustus on kõige kindlamaks kaitsevahendiks selliste saatushoopide vastu. Seepärast on iga rikka kohustusiks enda vastu oma elu kindlustada.

*

Teie elukutse pole võib-olla ohtlikum kui jalutamine tänaval valksel päeval, kuid teie ei või olla kindel, et jalutate tänaval veel homme. See on põhjus, miks vajate nüüd elukindlustust.

Õnnetuste kroonikat.

ÕNNETUSI INIMOHVRITEGA

1. nov. jäi langeva puu alla ja sai elukardetavalt vigastada Elmar Ainsalu, 28 a. v.

Samal päeval jäi autoõnnetusel Viljandi-Nuia maanteel rusude alla ja sai surma Peter Kiusalas, 38 a. vana, ja raskelt vigastada sai Alfred Vingel.

2. nov. laskis Taheva vallas Valgamaal 11-aastane poisike Ernst Nurm isa jahipüssiga mängides maha oma vanaisa Jaan Tähe, 70 a. vana.

2. nov. suri vingu Kuigatsi vallas Valgamaal Domla Bogdanova, 16 a. vana.

9. nov. uppus Mustjala ranna ligidal Sinalepa vallast pärit olev kalur Vassili Vaher, 27 a. vana.

10. nov. uppus Vastse-Otepää vallas tiiki Kurgsoo talu elanik Paul Sild, 40 a. vana.

Samal päeval sai elukardetavalt vigastada Kukruse allmaakaevanduses tekkinud plahvatusel Mart Vaher.

16. nov. sai tulesurma Võrumaal Aleksandri vallas 7-aastane tütarlaps Maimu Pilve, kelle käes plahvatas bensiinipudel.

18. nov. uppus kaevu Salme vallas Saaremaal Tiigi talu omaniku 2-aastane poeg Valdur Nuumi.

19. nov. sai Jõhvi lähedal Ukkala asunduses surmavalt vigastada kannujuurimisel 24-aastane Meinart Vilken. Talle langes pähe kannujuurimisseadeldise raske hoob.

Samal päeval sai Kiltsi jaamas surmavalt vigastada rongi rataste all Mihail Belov, 49 a. vana, kes katsus hüpata liikuvale rongile, kuid sattus rongi alla.

Samal päeval kukkus Vastemõisa asunduses kuumaveeämbrisse 3-aastane Helgi Meiner, kes sai nii raskeid põletishaavu, et suri mõne päeva pärast Viljandi haiglas.

21. nov. sai Kiviõli allmaakaevanduses allavarisenud suure kivirünga all surma poola kaevur Jan Stonek, 45 a. vana.

23. nov. leiti Koogiste ja Eidapere jaamade vahelt raudteel surnult Hans Usküla, 50 a. vana.

Samal päeval sai õnnetult surma Vilo vallas Petserimaal 17-aastane noormees Vassili Žukov, kes jäi ümberläänud heinakoorma alla.

27. nov. jäi Kohila ja Lohu jaamade vahel kaubarongi ette ja sai surma Karl Sirkel, 32 a. vana.

Samal päeval jäi Narva rongi alla ja toodi Rakvere haiglasse surmavalt vigastatud mees ilma mingisuguste dokumentideta.

Samal päeval uppus Sillamäe ranna lähedal meres Türsamäe õlivabriku tööline Evald Poolake, kes oli ühes kaaslastega läinud purjejahil merele lõbusõidule.

4. det. jäi Tallinnas Lilleküla peatuskoha juures raudteerongi alla ja sai surma Villem Petenberg, 56 a. vana.

Samal päeval jäi Vohnja valla elanik Juri Merida Kadrina teel kartulikoorma alla ja suri saadud vigastuste kätte.

8. det. leiti Muhu-Suure vallas maantee kraavis uppunult Mihail Aljas, 53 a. vana.

Samal päeval sai maadluskatsel surmavalt vigastada Türitl pärit olev Aleksander Nurm, 40 a. vana. Ta suri Tallinnas haiglas.

Samal päeval sai surma Kiviõli kaevanduses poola kaevur Tomash Rabega, 40 a. vana, kes jäi põlevkivivagoneti ja seina vahele.

TULEÕNNETUSI.

1. nov. põles Vastseliina vallas Võrumaal koos kraamiga maha Jaan Seimile kuuluva talu elumaja. Kahjusumma tõuseb 3000 kr., kuna hoone oli kindlustatud vaid 1000 kr. eest.

5. nov. süttis Iisaku vallas Peipsi ääres A. Abakovi elumaja. Tuli hävitas katuse ja lae. Hoone oli kindlustatud 1000 kr. eest.

6. nov. põlesid maani maha Mäe vallas Petserimaal Paul Sillandi talu hooned ühes vallasvaraga — ait ja sama katuse all olev küün. Kahju 1000 krooni, hoone oli kindlustatud ainult 300 krooni eest. Tuli sai alguse mängivate laste käest.

7. nov. süttis põlema Pärsti vallas Viljandimaal Johan Kingu „Rehtla“ talu saun. Kuna tuletõrje jõudis aegsasti appi, põles ära vaid osa laest, katusest ja seintest. Omaniku kahju 180 kr.

10. nov. õli põles maha Nursi vallas Virumaal Juhhan Turbi pärandustombule kuuluv heinaküün ühes heintega ja heinakuhi. Kahju 750 kr.

Samal päeval põlesid maha Orava vallas Võrumaal Otto Sarapu küün ja laut ühes seesoleva kraamiga. Kahju 3000 kr.

Samal päeval põles maha Lommi külas Narva vallas Jakob Panfilovi karjalaut ühes põllutööriistade ja muu kraamiga, kuna loomad suudeti päästa. Kahju 3000 krooni, kindlustatud oli aga laut 1500 krooni eest.

Samal päeval süttis põlema Pärnus Roosim. 6 asuv a.-s. „Vennad Auster“ korgivabriku lao- ja kuurihoone ja põles ühes seesoleva materjaliga maha. Majaomaniku E. Wahli kahju 15.000 kr.

Samal päeval hukkus tules Valjala vallas Saaremaal Jaan Keskkülale kuuluv elumaja ühes vallasvaraga. Kahju 5000 kr., kindlustatud oli hoone vaid 1000 kr. eest. Tuli sai alguse 4-aastase lapse käest.

Samal päeval hävines tules Kõnnu külas Ahja vallas J. Loori pärijaile kuuluv rehi ühes rehealuse ja vallasvaraga. Kahju 3084 kr.

12. nov. põles Vana-Tänasilma vallas Valmakülas Jaan Raudsepale kuuluva talu viljakuivatis ühes aitadega. Tules hukkus 500 vakka teravilja 3500 kr. väärtuses ja muud vallasvara 500 krooni väärtuses. Kogukahju 5000 kr.

12. nov. süttisid linaropsimisel põlema ja hävinesid täielikult Verepkovo külas Petserimaal Marie Sorokinile kuuluvad ait, tall, kaks kuuri ja kuurialune ühes talu viljagavara, loomatoidu ja muu vallasvaraga. Samuti jäi aita kirstu 60 kr. paberraha. Kahju 1860 krooni.

Samal päeval põles maani maha Rožikovo külas Petseri vallas Jegor Soolätte elumaja. Tuli tekkis linaropsimisel, nagu eelmiseski kohas.

Samal päeval põles maha Senno vallas Petserimaal Nikolai Soldatovi rehehoone ühes põllutööriistade ja hulga linadega.

13. nov. hävines tules Palmse vallavalitsusele kuuluv tall ühes hulga loomade ja ristikehtega.

Samal päeval süttis põlema Järvesuu vallas Petserimaal Ivan Väimetsale kuuluv elumaja, laut ja kuur. Hooneid ei saadud päästa, ka hävines tules üks mullikas, põllutööriistu ja muud vallasvara, samuti kõik majakraam. Kõik hooned olid kindlustamata.

15. nov. põles Järvemaal Võhmata külas maha Kata Sarkile kuuluv küün ühes heinte ja muu kraamiga. Kahju 500 krooni.

17. nov. süttas oma elumaja põlema Iisaku vallas Kuru külas elav Karl Matsõ, et saada kätte maja kindlustussummat, 500 krooni.

18. nov. süttis liigkütmise tagajärjel Puiatu vallas Karl Saks Alliku talu vihusaun. Tulele pandi piir. Kahju 50 kr.

Samal päeval süttis Vastse-Antsla vallas Võrumaal põlema Arnold Viiroki reheja kuivatushoone, kust tuli levines talurentnik Peeter Kahro elumajale. Hoonetele lisaks hävines tules palju loomasööta, põllutööriistadeid ja mitmesugust muud kraami. Kahju 5100 krooni.

19. nov. plahvatas põlema Abja-Viljandi vahelisel teel linakaupmehe Juhani jaansonivi veoauto, mis oli kindlustatud 6500 kr. väärtuses.

20. nov. põles Toila rannas kalur Ivan Ossipovi kalasuitsetamishoone ühes võrkude ja püügiriistadega. Kahju 2000 krooni.

Samal päeval põles Kavilda vallas Tartumaal Lauge soos kolm heinakuhja. Kahju 165 krooni.

22. nov. puhkes tuli I. Isaku saeveskis Jõe t. 2 Pärnus. Abi jõudis kohale ja hoidis ära hoone täieliku hävinemise. Põles maja teine kord ühes mitmesuguse kraami ja saeveski sisseseadega. Kahju 3000 krooni.

Samal päeval põles Holstre vallas Viljandimaal E. Ainsoni talus maja ärklikord, kus elas J. Kraaner, kellel hävisid majas riided ja muu kraam. Kahju kokku 464 kr.

25. nov. põles Tsooru vallas Võrumaal Nikolai Keemi ait ühes vilja, toidu- ning talukraamiga. Järgmisel hommikul süttis ka veel Keemi rehi.

27. nov. puhkes tuli lahti Tallinnas Pronksit. nr. 8 Sokoli majas. Maja sai ainult osaliselt kannatada, kuna abi jõudis aegsasti kohale.

Samal päeval põles maha Kodijärves, Tartumaal, Kammeri asunduses Rich. Mäesalu talu ühise katuse all olevad laut, tall ja küün ühes vallasvara ja loomadega. Kahju 4415 kr.

29. nov. süttis Nõmmel Pärnu mnt. 171 E. Palule kuuluv hoone. Abi õigeaegse kohalejõudmise tõttu suudeti ära hoida suurem tule levik. Kahju 50 kr.

8. dets. põles maha Abja vallas Jussi talus Olga Schwartsile kuuluv viljakuivatis, veoauto, kolm linamasinat ja muid tööriistu ning vallasvara. Kahju 8800 krooni.

Samal päeval süttis Puiatu vallas Viljandimaal H. Kaasiku saun linakuivatamisel. Kahju 91 krooni.

Saksas on iga teine inimene kindlustatud.

Saksa konjunktuuriuuriimse-instituudi hiljutine väljaanne annab ülevaatliku pildi Saksa kindlustusasjanduse seisukorrast.

Selle järgi on Saksamaal 1937. a. sõlmitud uusi kindlustusi ümmarguselt 4 milj. kliendiga (1936. a. 4,6 milj.) 3.300.000.000 Rm. (1936. a. 3.200.000.000 Rm.) eest. Kuigi kindlustatute arv on 14 prots. vähem kui 1936. n., on kindlustussumma siiski kasvanud 3 prots. võrra.

Üksikult võttes on kasvanud suurelukiindlustused niihästi arvus kui ka summas (14 ja 18 prots. võrra). Väikeelu- ja rühmkindlustuses on juurekasv väiksem kui 1936. a. Kindlustuste tavaliste väljalangemiste tõttu on kindlustussumma kasvanud ümmarguselt 2.000.000.000 Rm. ümber, s. o. 18 prots. võrra enam kui 1936. a. (1.700.000.000 Rm.). Mõõdunud aasta lõpul oli jões 33.400.000 elukindlustust 25.400.000.000 Rm. suuruses. Sellega on Saksas peaaegu iga teine inimene kindlustatud.

9. dets. põles maha Torgu vallas Saaremaal Triinsepea-Laudiste talu elumaja ühes reheall ja põõningul oleva põhu, toidumootori ja majakraamiga. Kahju 2000 krooni.

Samal päeval põles maha Skarjatina vallas Saborovje külas Andrei Drelini heinaküün 5000 kilo heintega.

10. dets. oli Tallinnas Kopli t. nr. 35 asetsevas Balti puuvillavabrikus kaks tulikahju, kus hävines põõning, katus ja mitmesugust kraami, ja rikuti puuvilla ning vatti kustutustöödel. Kahju 30.000 kr.

11. dets. põles Järvamaal Oisu asunduses endine mõisa küün ühes heinte ja põhuga, G. Maydeli kaks traktorit ja rehepeksugarnituur. Kahju 20.710 kr.

Samal päeval põlesid maani maha Maidla vallas Virumaal Kristjan Kuusmiku talu hooned, Kahju 1400 kr.

12. dets. põles Laura vallas Petserimaal Stepan Strasnovski rehehoone, põllutööriistu ja küllasõitnud sugulase sõiduauto.

13. dets. puhkes tuli Narvas Joala t. nr. 4 A. Kramerii hoovis ja põles kahekordne laudadest ehitus, kus olid puukuurid ja autogaraaž.

Preemiasissetulek kasvas 1937. aastal 1.022.000.000 Rm. 1936. a. 935.000.000 Rm. vastu (juurekasv 9 prots.).

Käesoleva aasta esimese veerandi jooksul pole kasvanud ainult suurelukiindlustused, vaid ka väikeelu- ja rühmkindlustusi oa rohkem kui oli elemisel aastal sama aja jooksul.

Kaameraga elukindlustusi hankimas.

Kontaktileidmine on esindajal alati väga tähtis. Ei suuda ta leida kontakti, muutub ta töötamine kindlustuse alal võimatuks. On olemas aga tuhandeid viise, et kontakte leida. Omapärasest kontaktileidmise viisist jutustab Ameerika kindlustusleht „The Life Insurance“.

Washingtonis on üks esindaja, kes harrastab pildistamist ja püüab seda oma „nõrkust“ kindlustuse huvides kasutada. Näeb ta oma rajoonis kuskil lapsi mängimas, asub ta neid kohe pildistama. On ta pildid valmis teinud, külastab ta kohe mõne lapse ema ja kingib talle viisakalt tema lapse pildi.

Harilikult meeldivad emadele nende laste pildid väga. Pildilt kaldub jutt kohe lapsele endale ja sealt viimaks elukindlustusele, mis pakub laste tulevikule kaitset.

Peab ütleva, et pildistamise abil tekivad sel esindajal kiiresti sidemed ja ühtlasi ka elukindlustused.

Kui palju on alkohol süüdi õnnetustes.

Liiklemisõnnetuste rohkus on sundinud teadlasi võtma lähema uurimise alla, kuidas mõjub liiklemisõnnetustele vere alkoholisisaldavus. Ja nende uurimiste tulemused pole mitte huvituset.

Nii avaldab Saksa kindlustusleht „Neumanns“ Marburgi ülikooli prof. Försteri sellekohaste uurimiste tulemused.

Uurimised näitavad, et kui veres on alkoholi 0,65 prots., siis avaldab see juba teatavat mõju. 1-protsendilise alkoholisisaldavuse puhul ei saanud paljud isikud enam autot juhtida. Isikud, kelle veres oli juba veidi üle 1 prots. alkoholi, jätsid ilmse mulje, et seisavad alkoholi mõju all. Need, kelle veres alkoholisisaldavus oli juba üle 2 prots., ei saanud

enam jalkäijana tänaval õieti liikuda. Ohutuse ülimaldaks piiriks tuleb prof. Fõrsteri arvates pidada 1,5-prots. alkoholisisaldavust. Siiski on suurem osa õnnetusi juhtunud juba siis, kui alkoholisisaldavus veres on tõusnud ainult veidi üle 1 prots.

Siiski ei olene kõik ainult vere alkoholisisaldavusest. Toidu tarvitamine võib alkoholimõjule niihästi passiivselt kui ka negatiivselt mõjuda. Mitte alati ei või öelda, et õnnetuse on põhjustanud alkohol. Kui tahetakse seda kindlaks teha, tuleb kindlaks teha ka see, kas isiku organism on alkoholiiga harjunud või mitte, kuna harjumus võib kudedes tundelisust alandada. Prof. Fõrsteri arvates tuleks alati kaaluda, kas õnnetus oleks võinud juhtuda ka alkoholita, või on süüdi vere alkoholisisaldavus.

Arvused laiaist maailmast.

Kanadas esineb maaväringute-kindlustus juba alates 1925. a., kuid siiski ei näi see laialist ulatust võtvat. 1937. a. oli preemiasissetulek 12.600 dollarit, kuna väljamakse pole sündinud ühelgi juhtumil. 1936. a. oli preemiasissetulek 5400 dollarit, kusjuures väljamaksusid polnud selgi aastal. Üldse on olnud preemiasissetulek 1925.—1937. a. 99.100 dollarit, kusjuures on kahjude eest makstud välja ainult 549 doll.

Prantsuse rahekindlustusseltside 1937. a. preemiasissetulek oli 89.595.744 franki. Kahjude eest makseti välja 39.469.722 franki. Puhaskasu saadi 11.825.281 franki (13,2 prots.).

Hollandis on saanud käesoleva aasta esimesel poolel liiklemiseõnnetuste tõttu surma 317 inimest ja vigastada 2043 inimest.

Ühendriikides on käesoleva aasta esimesel poolel olnud tuleõnnetuste kahjusid 151.347.000 dollari väärtuses eelmise aasta 150.670.200 dollari vastu.

Seal, kus õnnetust oodatagi ei tea...

Ühendriikide surmapõhjuste statistikast nähtub, et 1900. a. olid südamehaigused neljandal kohal, kuid alates 1932. a. on nad esimesel kohal.

Gon O'Connor, tuntum ameerika kunstlendur, kes oli Maailmasõja ajal sõjalendur ja sai hiljem kuulsaks parašütistiksi, pidi Hollywoodis filmiartistina sõitvalt autolt hüppama rongile ja rongilt langevarjuga laskuma võidusõidupaadile. Kunagi ei juhtunud tal sellistel ohtlikudel hüpetel õnnetusi. Kord lõunauinakut tehes kukkus ta soovalt nii õnnetult, et suri saadud vigastuse tõttu.

Kuulsa võidusõitja Louis Strange'iga ei juhtunud võidusõitudel kunagi õnnetusi. Ta sai surma aeglasel sõidul väikese maantee-truubi sisselangemisel.

Bobby Leach sõitis vaadiga Niagarast alla, kusjuures ta ei saanud vähemaidki vigastusi. Veidi hiljem komistas ta banaanikoore tõttu ja sai surmavalt vigastada.

Kuulus ameerika džoki Scotch laenas mängivaile lastele hüppenööri ja katsus ise sellega hüppata. Hüppel libistus ta ja kukkus pea peale nii tugevasti, et suri saadud vigastuse tõttu.

Kanada ohvitserikapten Godefroy Hindle'it, kes oli oma jahikäikudel Aafrikas lasknud maha 25 lõvi, hammustas ühelt jahikäigult tagasi tulles marutõbine sülekoer ja ta suri hiljem marutõppe.

Taktikepileitaja komponist Jean Lully suri oma leütise tõttu. Tema taktikepp oli 20 sm pikkune. Ühel kontserdil lõi ta hoole-tuse tõttu sellega endale haava. Tekkis veremürgitus ja selle tagajärjel ta suri.

Tegevtoimetaja: Paul Viiding.

Toimetuse kolleegium: M. Jõks, A. Kahlberg, A. Kivi, V. Kupffer, E. Käspert, A. Lattik, K. Niilus, O. Piilmann, A. Pähkal ja H. Tomp, vastutav toimetaja.

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, pstk. 18.

Posti jooksev arve nr. 598.

O.-ü. „Vaba Maa“ trükk, Tallinnas 1938. a.